

P7_TA(2014)0234

Euroopa Prokuratuur

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus (COM(2013)0534),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta (COM(2013)0535),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil (COM(2012)0363),
- võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta resolutsioon teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni ja rahapesu ning soovitude kohta meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks¹,
- võttes arvesse muid Euroopa Parlamendi ja nõukogu kaasotsustusmenetluse teel vastu võetud kriminaalõiguse valdkonna õigusakte, nagu näiteks direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest, Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades käsitlev direktiiv jne,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 6 ja 7 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 86, 218, 263, 265, 267, 268 ja 340,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti arvamust,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2013. aasta arvamust,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 30. jaanuari 2014. aasta arvamust,
- võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõiget 3,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni vaheraportit ning

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0444.

eelarvekontrollikomisjoni, eelarvekomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0141/2014),

- A. arvestades, et Euroopa Prokuratuuri asutamise peamised eesmärgid on aidata tugevdada liidu finantshuve kaitset, suurendada ELi ettevõtete ja kodanike usaldust liidu institutsioonide vastu ning tagada ELi finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusam ja tulemuslikum uurimine ja kurjategijate vastutusele võtmine, austades samal ajal täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi;
- B. arvestades, et EL on võtnud endale ülesandeks arendada välja vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala, ning arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 6 kohaselt austab EL inimõigusi ja põhivabadusi; arvestades, et kuritegevus muutub üha piiriülesemaks ning kuna liidu finantshuve kahjustavad kuriteod tekitavad igal aastal märkimisväärset rahalist kahju, peab EL sellele tulemuslikult reageerima ja andma kõigi liikmesriikide ühistele jõupingutustele lisaväärtuse, kuna ELi eelarvet on pettuste eest võimalik paremini kaitsta ELi tasandil;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu finantshuve kahjustavatele pettustele ühtsel ja tõhusal viisil reageerimiseks tuleks ELi eelarve puhul kohaldada täisleppimatuse põhimõtet;
- D. arvestades, et liikmesriikidel lasub peamine vastutus umbes 80% liidu eelarve täitmise eest ja omavahendite kogumise eest, mis on sätestatud nõukogu otsuses nr 2007/436/EÜ, Euratom¹, mis asendatakse peagi nõukogu otsusega komisjoni muudetud ettepaneku (COM(2011)0739) kohta, mis käsitleb nõukogu otsust Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta;
- E. arvestades, et liidu finantshuve kaitset on ühtviisi tähtis tagada nii ELi vahendite kogumise kui ka kulude tasandil;
- F. arvestades, et 10% OLAFi teostatud uurimistest puudutavad piiriüleseid organiseeritud kuritegevuse juhtumeid, kuid need juhtumid moodustavad 40% Euroopa Liidu finantshuvidele avalduvast üldisest finantsmõjust;
- G. arvestades, et Euroopa Prokuratuuri asutamine on kriminaalõiguse süsteemis ainus toiming, mille suhtes ei kohaldata seadusandlikku tavamenetlust;
- H. arvestades, et ettepanek võtta vastu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta on tihedalt seotud ettepanekuga võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil, ja ettepanekuga võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta, mille suhtes kohaldatakse seadusandlikku tavamenetlust;
- I. arvestades, et õigusriigi põhimõtte järgimine peab olema kõigi Euroopa õigusaktide juhtpõhimõte, eriti justiitsküsimuste ja põhiliste inimõiguste kaitse valdkonnas;
- J. arvestades, et 14 riiklikku parlamendikoda 11 liikmesriigist on käivitanud seoses komisjoni ettepanekuga kollase kaardi menetluse, ning arvestades, et komisjon otsustas 27. novembril 2013 oma ettepanekust mitte loobuda, kuid märkis siiski, et võtab õigusloome protsessi käigus riiklike parlamendikodade põhjendatud arvamusi

---

¹ ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.

nõuetekohaselt arvesse;

- K. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 1 kohaselt on Euroopa Prokuratuuri asutamiseks vaja nõukogu ühehäälselt otsust; arvestades, et ühehäälsuse saavutamine tundub väga ebatõenäoline ning et seetõttu tundub tõenäolisem, et mõned liikmesriigid asutavad Euroopa Prokuratuuri, tehes tõhustatud koostööd, mis nõuaks komisjonilt uue ettepaneku esitamist;
1. peab komisjoni ettepaneku eesmärki edasiviivaks sammuks Euroopa kriminaalõiguse ala väljakujundamisel ja liidu finantshuve kahjustava pettuse vastu võitlemise vahendite tugevdamisel, mis suurendab omakorda maksumaksjate usaldust ELi vastu;
  2. on seisukohal, et Euroopa Prokuratuuri asutamine võiks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevale alale anda erilist lisaväärtust eeldusel, et sellest võtavad osa kõik liikmesriigid, kuna liidu finantshuve ja seega Euroopa maksumaksjate huve tuleb kaitsta kõikides liikmesriikides;
  3. palub nõukogul kaasata parlament ulatuslikult oma seadusloometegevusse ja tagada selleks pideva teabevahetuse ja jätkuva konsulteerimise parlamendiga, et saavutada tulemus, mis on kooskõlas Lissaboni protsessi järel Euroopa Liidu toimimise lepingusse tehtud muudatustega ja mis on vastuvõetav mõlemale poolele;
  4. kutsub Euroopa seadusandjat üles, võttes arvesse kogu ELi hõlmava õigusosalase tegevuse kooskõla olulisust selle tulemuslikkuse seisukohast, käsitlema kõnesolevat ettepanekut koos teiste tihedalt seotud ettepanekutega, nagu ettepanek võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil, ettepanek võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõigusosalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ja muud asjakohased õigusaktid kriminaalõiguse ja menetlusõiguste valdkonnas, sest nii on tal võimalik tagada nende täieliku omavahelise vastavuse ja järjepideva rakendamise;
  5. rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri volitused ja praktika peavad järgima Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud põhiõigusi ning liikmesriikide põhiseaduslikke tavasid; palub seetõttu nõukogul võtta nõuetekohaselt arvesse järgmisi soovitusi:
    - i) Euroopa Prokuratuur peaks oma töös austama rangelt õigust õiglasele kohtulikule arutamisele ning järgima seega seadusliku kohtu põhimõtet, mille kohaselt on nõutav, et kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks jurisdiktsiooni teostamiseks pädev kohus, oleksid eelnevalt selgelt kindlaks määratud; kuna artikli 27 lõike 4 praeguse sõnastusega antakse Euroopa Prokuratuurile ülemäärane kaalutusõigus mitmete kohtualluvuse tingimuste kohaldamisel, tuleks need tingimused teha siduvaks ning prognoositavuse tagamiseks tuleks nende vahel luua hierarhia; seejuures tuleks arvesse võtta kahtlustatavate õigusi; samuti peaks nende tingimuste kohaselt kindlaks tehtud pädevust olema võimalik kohtulikult kontrollida;
    - ii) Euroopa Prokuratuurile tuleks anda täieliku sõltumatuse nii liikmesriikide valitsustest kui ka ELi institutsioonidest ning teda tuleks kaitsta igasuguse poliitilise surve eest;

iii) Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkond tuleks täpselt kindlaks määrata, et tema pädevusse kuuluvaid kuritegusid oleks võimalik juba eelnevalt kindlaks teha; parlament nõuab komisjoni ettepaneku artiklis 13 esitatud kaaspädevuse määratluste tähelepanelikku läbivaatamist, kuna need ületavad oma praeguses sõnastuses ELi toimimise lepingu artikli 86 lõigete 1–3 ulatust; läbivaatamisel tuleks tagada, et Euroopa Prokuratuuri pädevus laieneb muudele kui liidu finantshuve kahjustavatele kuritegudele üksnes juhul, kui kumulatiivselt on täidetud järgmised tingimused:

- a) konkreetne tegevus hõlmab ühtaegu nii liidu finantshuve kahjustavat kuritegu kui ka muid kuritegusid; ning
- b) liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on tähtsaimad ning teised on vaid seonduvad kuriteod; ning
- c) teisi kuritegusid ei menetletaks edasi ega nende eest ei karistataks, kui nende kohta ei esitataks süüdistust ja ei tehtaks otsust koos liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega;

samuti peaks nende tingimuste kohaselt kindlaks tehtud pädevust olema võimalik kohtulikult kontrollida;

- iv) kuna Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvaid kuritegusid käsitlevas ettepaneku artiklis 12 osutatud direktiiv ei ole veel vastu võetud, tuleks ettepaneku tekstis täpsustada, et Euroopa prokurör ei saa esitada süüdistust kuritegude eest, mida kuriteo toimepanemise ajal ei ole veel vastavate liikmesriikide õiguses sätestatud; lisaks ei tohiks Euroopa Prokuratuur teostada oma pädevust kuritegude suhtes, mis on toime pandud enne, kui Euroopa Prokuratuur on täielikult toimiv; sellega seoses tuleks ettepaneku artiklit 71 vastavalt muuta;
- v) Euroopa Prokuratuuri kasutatavad uurimisvahendid ja -meetmed peaksid olema ühtlustatud, täpselt kindlaks määratud ja kooskõlas nende liikmesriikide õigussüsteemidega, kus neid rakendatakse; lisaks tuleks uurimismeetmete kasutamise tingimused üksikasjalikumalt sõnastada, mis tagaks, et soodsama režiimiga kohtupidamiskohtade otsimine on välistatud;
- vi) artikli 30 kohane tõendite vastuvõetavus ja nende hindamine on kriminaaluurimises otsustava tähtsusega küsimused; seepärast peaksid vastavad eeskirjad olema selged ja ühtsed kogu Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkonna ulatuses ning täielikus kooskõlas menetluslike tagatistega; sellise kooskõla tagamiseks peaksid tõendite vastuvõetavuse tingimused olema kehtestatud nii, et seejuures austatakse kõiki Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud õigusi ning järgitakse Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat;
- vii) õigust tõhusale õiguskaitsevahendile tuleb järgida Euroopa prokuröri tegevuse käigus igal ajal ja kogu liidus; seepärast peaks Euroopa prokuröri tehtud otsuseid saama pädevas kohtus kohtulikult kontrollida; seda arvesse võttes peaks Euroopa prokuröri poolt kohtus või sõltumatult tehtud otsuste suhtes, mida on käsitletud artiklites 27, 28 ja 29 seoses pädevuse, juhtumi menetlemise lõpetamise ja

kokkulepetega, olema võimalik rakendada liidu kohtutes kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid;

ettepaneku artikkel 36 tuleks uuesti sõnastada, et vältida liidu kohtute pädevust käsitlevate aluslepingu sätete eiramist ja mitte piirata ebaproportsionaalselt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 lõike 1 kohaselt ette nähtud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile;

- viii) ettepaneku artiklis 28 tuleks selgelt sätestada, et kui Euroopa prokurör on lõpetanud väikest õigusrikkumist puudutava juhtumi menetlemise, ei takista see liikmesriikide prokuratuuride edasist uurimist ja hagi esitamist, kui nende riiklikud seadused seda võimaldavad; samuti tuleks täpsustada, et kui asjakohaste tõendite puudumist ei ole ettenähtavalt võimalik edasiste proportsionaalsete uurimistega parandada, on menetlemise lõpetamine kohustuslik; samuti tuleks menetluse kohustusliku lõpetamise põhjuste olemasolu kontrollida uurimise käigus niipea kui võimalik ning juhul, kui leitakse mõni kohustusliku lõpetamise põhjus, tuleks menetlemine põhjendamatu viivitusega lõpetada;
  - ix) igal juhul tuleb vältida omavolilist õigusemõistmist; seetõttu tuleks ettepaneku artikli 29 lõikes 1 sätestatud kokkuleppe aluseks olev „nõuetekohase õigusemõistmise” tingimus asendada täpsemate kriteeriumidega; eelkõige tuleks kokkuleppe välistada alates süüdimõistmise hetkest ja igal juhul juhtumite korral, mille menetlemise võib ettepaneku artikli 28 kohaselt lõpetada, ning tõsiste juhtumite korral;
  - x) kuna Euroopa prokuröri volituste üle on vaja lisaks Euroopa Kohtu kohtulikule kontrollile teostada ka Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide järelevalvet, tuleb lisada vastavad sätted, et tagada eelkõige tulemuslikud ja ühtsed liikmesriikide tavad ning kooskõla õigusriigi põhimõttega;
6. rõhutab, et täpselt tuleb järgida aluspõhimõtteid, nagu õiglase kohtumõistmise põhimõte, millega on otseselt seotud kriminaalmenetluse kaitsetagatised, ja palub nõukogul võtta arvesse ka järgmisi soovitusi ja nende kohaselt tegutseda:
- i) kogu Euroopa Prokuratuuri tegevus peaks tagama kaitseõiguse tõhusa kaitse, võttes eelkõige arvesse, et liidust võiks saada ala, mille piires Euroopa Prokuratuur võiks tegutseda oma töökiirust säilitades, ilma et ta peaks kasutama vastastikuse õigusabi vahendeid; sellega seoses on kõikides liikmesriikides ELi miinimumstandardite järgimine isikute õigusi kriminaalmenetluses hõlmavas valdkonnas Euroopa Prokuratuuri nõuetekohaseks toimimiseks keskse tähtsusega.

Seejuures tuleks märkida, et 30. novembril 2009 heaks kiidetud teekaart kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõiguste tugevdamiseks kriminaalmenetluses ei ole veel lõplikult valmis ning et ettepanekus vaid osutatakse liikmesriikide õigussüsteemidele kõikide küsimuste puhul, mis käsitlevad vaikimisõigust, süütuse presumptsiooni, õigust saada õigusabi ja õigust kaitsmise eesmärgil läbiviidavale uurimistegevusele; seetõttu tuleks võrdsuse põhimõtet silmas pidades Euroopa Prokuratuuri menetlustes osalevate kahtlustatavate või süüdistatavate isikute suhtes kohaldatavat õigust kohaldada

ka menetlustagatiste suhtes Euroopa Prokuratuuri uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute puhul, ilma et see piiraks mis tahes lisa- või kõrgemaid standardeid, mis kehtivad liidu õigusega ette nähtud menetlustagatiste puhul;

- ii) pärast asjaomase ülevõtmisperioodi lõppu ei tohiks ühe menetlusõiguseid käsitleva liidu õigusakti liikmesriigi õigusesse ülevõtmata jätmist või ebaõiget ülevõtmist kunagi tõlgendada uuritava või süüdistatava isiku kahjuks ning nende kohaldamine peab alati olema kooskõlas Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga;
  - iii) tagada tuleks *ne bis in idem* põhimõtte järgimine;
  - iv) süüdistuse esitamine peaks olema kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 6, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 16, Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja isikuandmete kaitse suhtes kohaldatavate ELi õigusaktidega; erilist tähelepanu tuleks pöörata andmesubjekti õigustele, kui isikuandmeid edastatakse kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele;
7. tuletab meelde, et Euroopa Prokuratuuri struktuur peab parimate tulemuste saavutamiseks olema paindlik, ühtlane ja tõhus, ning palub seepärast nõukogul võtta arvesse järgmisi soovitusi:
- i) uurimistegevuse ja selle kooskõlastamise eduka ja õiglase läbiviimise tagamiseks peaksid nende läbiviijad tundma põhjalikult asjaomaste riikide õigussüsteeme; selleks peaks Euroopa Prokuratuuri organisatsiooniline keskstruktuur tagama asjakohased oskused, kogemused ja liikmesriikide õigussüsteemide tundmise;
  - ii) otsuste kiireks ja tõhusaks tegemiseks peaks Euroopa Prokuratuur saama otsustusprotsessi laiendada ja sellesse kaasata konkreetses valdkonnas pädevaid liikmesriikide delegaatprokuröre;
  - iii) Euroopa Prokuratuuri tegevuse täieliku sõltumatuse, tõhususe, pädevuse ja professionaalsuse tagamiseks peaksid selle töötajad olema kõrgeima kvalifikatsiooniga ja tagama käesolevas resolutsioonis seatud eesmärkide saavutamise; eelkõige võiksid kõnealused töötajad olla varem töötanud kohtus, õigus- või muus valdkonnas, kus nad on saanud eespool nimetatud kogemuse ja ametioskused ning asjakohased teadmised liikmesriikide õigussüsteemide kohta; seejuures peaksid ettepaneku seletuskirja punktis 4 esitatud kogukulud vastama Euroopa Prokuratuuri tõhususe ja toimimisega seotud tegelikele nõuetele;
  - iv) tuleks kehtestada kontrollimehhanism ja esitada igal aastal aruande Euroopa Prokuratuuri tegevuse kohta;
8. võtab teadmiseks kavatsuse tugineda Euroopa Prokuratuuri loomisel olemasolevatele struktuuridele ja et komisjoni eelduste kohaselt ei tohiks sellise lahendusega kaasneda liidu ja selle liikmesriikide jaoks märkimisväärseid uusi kulutusi, kuna prokuratuuri haldusteenustega peaks hakkama tegelema Eurojust ja personal võetakse üle olemasolevatest üksustest, nagu OLAF;
9. peab ettepanekus esitatud kulutõhususe argumenti kaheldavaks, sest igas liikmesriigis

on vaja luua Euroopa Prokuratuuri osakond spetsialistidega, kes tulemuslike uurimiste ja kohtu alla andmise menetluste läbiviimiseks peavad üksikasjalikult tundma liikmesriigi õigusraamistikku; nõuab analüüsi koostamist, et hinnata Euroopa Prokuratuuri asutamise kulusid ELi eelarve jaoks ja võimalikku ülekanduvat mõju liikmesriikide eelarvetele; nõuab samasuguse analüüsi koostamist ka saadava kasu hindamiseks;

10. väljendab muret seoses asjaoluga, et ettepanek põhineb eeldusel, mille kohaselt ei ole Eurojusti pakutavatel haldusteenustel sellele detsentraliseeritud asutusele mitte mingisugust rahalist või personalialast mõju; peab finantselgitust seetõttu eksitavaks; juhib sellega seoses tähelepanu oma palvele, et komisjon esitaks ajakohastatud finantselgituse, milles võetakse arvesse seadusandja poolt enne õigusloomeprotsessi lõpetamist tehtavaid võimalikke muudatusi;
11. on seisukohal, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikele 1, milles on sätestatud, et nõukogu võib asutada Euroopa Prokuratuuri Eurojusti põhjal, peaks komisjon kavandama lihtsalt finantsressursside üleviimist Euroopa Pettustevastasest Ametist Euroopa Prokuratuuri, ning et Euroopa Prokuratuur peaks kasutama ära Eurojusti töötajate eksperditeadmisi ja lisaväärtust;
12. rõhutab, et selget teavet pole antud selle kohta, kas Euroopa Prokuratuuris kui äsja asutatud organis vähendatakse samuti töötajate arvu, nagu on kavas kõikide liidu institutsioonide ja organite puhul; annab teada, et ta ei toetaks sellist lähenemisviisi;
13. kutsub nõukogu üles täpsustama iga sellise olemasoleva asutuse pädevust, kes on vastutav liidu finantshuvide kaitse eest; juhib tähelepanu asjaolule, et on ülimalt oluline määratleda täpsemalt ja piiritleda selgelt Euroopa Prokuratuuri ja teiste, olemasolevate asutuste, nt Eurojusti ja OLAFi vahelised suhted; rõhutab, et Euroopa Prokuratuur peaks kasutama ära OLAFi pikaajalist asjatundlikkust uurimiste korraldamisel nii riikide kui ka liidu tasandil valdkondades, mis puudutavad liidu finantshuvide kaitsmist, sealhulgas korrupsiooni; rõhutab eriti, et nõukogu peaks täpsustama OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri tegevuse vastastikust täiendavust seoses nn sise- ja välisjuurdlustega; toonitab, et komisjoni praeguses ettepanekus ei täpsustata selle asutuse seost Euroopa Prokuratuuriga ega ka seda, kuidas hakkavad toimuma sisejuurdlused ELi institutsioonides;
14. on seisukohal, et OLAFi, Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri samaaegset toimimist tuleks veelgi analüüsida, et vähendada pädevuste vastuolu ohtu; kutsub nõukogu üles täpsustama nimetatud asutuste pädevusi, tegema kindlaks nii võimaliku jagatud pädevuse kui ka ebatõhususe ning soovitava vajaduse korral parandusmeetmeid;
15. nõuab, arvestades, et mitu liikmesriiki loobub tõenäoliselt Euroopa Prokuratuuri käsitlevast ettepanekust, analüüsi, milles täpsustatakse, missugused OLAFi üksused ja töötajad viiakse üle Euroopa Prokuratuuri ning missugused jäävad OLAFisse; nõuab, et OLAFile jääksid vajalikud ressursid pettusevastaseks tegevuseks, mis ei kuulu Euroopa Prokuratuuri volituste hulka;
16. juhib tähelepanu sellele, et OLAF jääb pädevaks nende liikmesriikide jaoks, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamises, ning et neile tuleks võimaldada võrdväärse tasemega menetluslikke tagatise;

17. kutsub seetõttu komisjoni üles lisama OLAFi käsitlevasse määrusesse Euroopa Prokuratuuri asutamisest tulenevalt tehtavate muudatuste hulka piisavalt menetluslikke tagatisi, sealhulgas OLAFi võetud uurimismeetmete kohtuliku kontrolli võimaluse;
18. on seisukohal, et riiklikele ametiasutustele pandud kohustused teatada Euroopa Prokuratuurile tegevusest, mis võib olla tema pädevusse kuuluv kuritegu, peaksid olema kooskõlas liikmesriikide tasandil kehtivate kohustustega ja mitte neid ületama ning need peaksid austama nimetatud asutuste sõltumatust;
19. nõuab erieeskirjade koostamist liidu tasandil, et tagada rikkumisest teatajate ühtlustatud kaitse;
20. kutsub nõukogu üles suurendama veelgi liikmesriikide vastavate kohtute tõhusust ja tulemuslikkust, mis on Euroopa Prokuratuuri projekti edu jaoks hädavajalik;
21. peab kiiduväärseks ideed lisada Euroopa Prokuratuur delegaatprokuröride erinõustajatena osalemise kaudu olemasolevatesse detsentraliseeritud struktuuridesse; on teadlik vajadusest edendada täiendavalt delegaatprokuröride sõltumatust riiklikust kohtusüsteemist ning läbipaistvaid menetlusi nende valimiseks, et hoida ära vihjed Euroopa Prokuratuuri poolse soosimise kohta;
22. on seisukohal, et Euroopa delegaatprokuröridele ja nende töötajatele tuleks pakkuda ühtsel ja tulemuslikul viisil asjakohast koolitust ELi kriminaalõiguse valdkonnas;
23. tuletab nõukogule ja komisjonile meelde, et äärmiselt oluline on, et Euroopa Parlament, kes on kriminaalõiguse ja -menetluse küsimustes kaasseadusandja, jääks Euroopa Prokuratuuri asutamise protsessi tihedalt kaasatuks ning et tema seisukohta võetaks menetluse igas järgus nõuetekohaselt arvesse; kavatseb seetõttu hoida komisjoni ja nõukoguga eduka koostöö tagamiseks tihedat sidet; mõistab täielikult, et ülesanne on keerukas ja selle täitmiseks on vaja piisavalt aega, ning võtab kohustuse väljendada vajaduse korral oma seisukohti edasistes vaheraportites Euroopa Prokuratuuri tulevase arengu kohta;
24. kutsub nõukogu üles varuma komisjoni ettepaneku põhjalikuks hindamiseks piisavalt aega ning mitte viima läbirääkimisi kiiruga lõpule; rõhutab, et vältida tuleks enneaegset üleminekut tõhustatud koostöö menetlusele;
25. teeb presidendile ülesandeks taotleda ettepanekut käsitleva arutelu jätkamist nõukoguga;
26. juhib nõukogu tähelepanu sellele, et eespool esitatud poliitilisi suuniseid täiendab käesoleva resolutsiooni tehniline lisa;
27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

RESOLUTSIOONI LISA

Põhjendus 22

Muudatus 1

Ettepanek võtta vastu määrus

(22) Liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on sageli tihedalt seotud muude kuritegudega. **Menetluse tõhususe huvides ja** vältimaks *ne bis in idem* põhimõtte võimalikku rikkumist peaksid Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluma ka kuriteod, mis liikmesriigi õiguses ei ole tehniliselt määratletud liidu finantshuve kahjustavate kuritegudena, kui nende asjaolud on identsed ja **lahutamatu** seotud liidu finantshuve kahjustavate kuritegude asjaoludega. Selliste mitut kuritegu hõlmavate juhtumite puhul, kus liidu finantshuve kahjustav kuritegu on **kaalukam**, peaks Euroopa Prokuratuur teostama oma pädevust pärast konsulteerimist asjaomase liikmesriigi pädevate ametiasutustega. **Kaalukus** tuleks kindlaks teha selliste kriteeriumide alusel nagu kuriteo finantsmõju liidule ja liikmesriikide eelarvetele, ohvrite arv või muud kuriteo raskusega seotud asjaolud või kohaldatavad karistused.

Muudatusettepanek

(22) Liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on sageli tihedalt seotud muude kuritegudega. Vältimaks *ne bis in idem* põhimõtte võimalikku rikkumist peaksid Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluma ka kuriteod, mis liikmesriigi õiguses ei ole tehniliselt määratletud liidu finantshuve kahjustavate kuritegudena, kui nende asjaolud on identsed ja seotud liidu finantshuve kahjustavate kuritegude asjaoludega. Selliste mitut kuritegu hõlmavate juhtumite puhul, kus liidu finantshuve kahjustav kuritegu on **tähtsaim**, peaks Euroopa Prokuratuur teostama oma pädevust pärast konsulteerimist asjaomase liikmesriigi pädevate ametiasutustega. **Tähtsus** tuleks kindlaks teha selliste kriteeriumide alusel nagu kuriteo finantsmõju liidule ja liikmesriikide eelarvetele, ohvrite arv või muud kuriteo raskusega seotud asjaolud või kohaldatavad karistused.

Põhjendus 46

Muudatus 3

Ettepanek võtta vastu määrus

(46) Liidu asutuste suhtes kohaldatavaid üldisi läbipaistvusnõudeid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri suhtes, **kuid üksnes seoses tema haldusülesannetega, et mitte kahjustada ühelgi viisil konfidentsiaalsusnõude järgimist tema jooksvas tegevuses. Samamoodi tuleks** Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste puhul austada Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavat konfidentsiaalsusnõuet.

Muudatusettepanek

(46) Liidu asutuste suhtes kohaldatavaid üldisi läbipaistvusnõudeid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri suhtes; Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste puhul **tuleks** austada Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavat konfidentsiaalsusnõuet.

Artikkel 13

Muudatus 2

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Kui artiklis 12 osutatud kuriteod on **lahutamatult** seotud muude kuritegudega, millele artiklis 12 ei osutata, **ja nende ühine uurimine ja nende eest ühiselt süüdistuse esitamine on kvaliteetse õigusemõistmise huvides**, kuuluvad Euroopa Prokuratuuri pädevusse ka kõnealused muud kuriteod **tingimusel, et artiklis 12 osutatud** kuriteod on **kaalukamad ja** muud kuriteod **põhinevad identsetel asjaoludel**.

Juhul kui need tingimused ei ole täidetud, kuuluvad artiklis 12 osutatud kuriteod selle liikmesriigi pädevusse, kelle pädevusse kuuluvad kõnealused muud kuriteod.

2. Euroopa Prokuratuur ja liikmesriikide prokuratuurid konsulteerivad omavahel, et määrata kindlaks lõike 1 kohast pädevust omav asutus. Kui see on pädevuse kindlaksmääramise hõlbustamiseks vajalik, võib kaasata Eurojusti vastavalt artiklile 57.

3. Kui Euroopa Prokuratuur ja liikmesriigi prokuratuur on lõike 1 kohase pädevuse suhtes eriarvamusel, teeb kaaspädevuse

Muudatusettepanek

1. Kui artiklis 12 osutatud kuriteod on seotud muude kuritegudega, millele artiklis 12 ei osutata, kuuluvad Euroopa Prokuratuuri pädevusse ka kõnealused muud kuriteod, **kui on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:**

– üks konkreetne faktiliste asjaolude kogum hõlmab ühtaegu nii liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid kui ka muud kuritegu või muid kuritegusid; ning

– liidu finantshuve kahjustav kuritegu või kahjustavad kuriteod on tähtsaimad ning muu kuritegu või muud kuriteod on vaid seonduvad; ning

– teist kuritegu või teisi kuritegusid ei menetletaks edasi ega nende eest ei karistataks, kui nende kohta ei esitataks süüdistust ega tehtaks otsust koos liidu finantshuve kahjustava kuriteo või kahjustavate kuritegudega.

Juhul kui need tingimused ei ole täidetud, kuuluvad artiklis 12 osutatud kuriteod selle liikmesriigi pädevusse, kelle pädevusse kuuluvad kõnealused muud kuriteod.

2. Euroopa Prokuratuur ja liikmesriikide prokuratuurid konsulteerivad omavahel, et määrata kindlaks lõike 1 kohast pädevust omav asutus. Kui see on pädevuse kindlaksmääramise hõlbustamiseks vajalik, võib kaasata Eurojusti vastavalt artiklile 57.

3. Kui Euroopa Prokuratuur ja liikmesriigi prokuratuur on lõike 1 kohase pädevuse suhtes eriarvamusel, teeb kaaspädevuse

otsuse liikmesriigi õigusasutus, kes on pädev tegema otsust liikmesriigi tasandil süüdistuse esitamise pädevuse andmise kohta.

4. Käesoleva artikli *kohane* pädevuse *kindlaksmääramine ei kuulu läbivaatamisele*.

otsuse liikmesriigi õigusasutus, kes on pädev tegema otsust liikmesriigi tasandil süüdistuse esitamise pädevuse andmise kohta.

4. Käesoleva artikli *kohase* pädevuse *kindlaksmääramise võib läbi vaadata vastavalt ettepaneku artikli 27 lõikele 4 kindlaks määratud menetlev kohus omal algatusel*.

Artikkel 27

Muudatus 4

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa prokuröri ja Euroopa delegaatprokuröridel on samasugused volitused nagu riigi prokuröridel seoses süüdistuste esitamise ja süüdlaste vastutusele võtmisega, eelkõige õigus esitada kohtus väiteid, osaleda tõendite kogumises ja rakendada kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid.
2. Kui pädev Euroopa delegaatprokurör leiab, et uurimine tuleb lõpetada, esitab ta Euroopa prokurörile läbivaatamiseks juhtumi kokkuvõtte, süüdistusakti kavandi ja tõendite loetelu. Kui ta ei anna korraldust lõpetada juhtumi menetlemine vastavalt artiklile 28, annab Euroopa prokurör Euroopa *delegaat prokurörile* korralduse anda juhtum koos süüdistusaktiga liikmesriigi pädevasse kohtusse või saadab selle tagasi täiendavaks uurimiseks. Euroopa prokurör võib ka ise anda juhtumi liikmesriigi pädevasse kohtusse.
3. Liikmesriigi pädevale kohtule esitav süüdistusakt peab sisaldama kohtumenetluses esitatavate tõendite loetelu.
4. *Konsulterides juhtumit kohtusse andva Euroopa delegaatprokuröriga ja pidades silmas nõuetekohast õigusemõistmist, valib Euroopa prokurör*

Muudatusettepanek

1. Euroopa prokuröri ja Euroopa delegaatprokuröridel on samasugused volitused nagu riigi prokuröridel seoses süüdistuste esitamise ja süüdlaste vastutusele võtmisega, eelkõige õigus esitada kohtus väiteid, osaleda tõendite kogumises ja rakendada kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid.
2. Kui pädev Euroopa delegaatprokurör leiab, et uurimine tuleb lõpetada, esitab ta Euroopa prokurörile läbivaatamiseks juhtumi kokkuvõtte, süüdistusakti kavandi ja tõendite loetelu. Kui ta ei anna korraldust lõpetada juhtumi menetlemine vastavalt artiklile 28 *või kui tema korraldusel pakutakse artikli 29 kohast kokkulepet ning see pakkumine lükatakse tagasi*, annab Euroopa prokurör Euroopa *delegaatprokurörile* korralduse anda juhtum koos süüdistusaktiga liikmesriigi pädevasse kohtusse või saadab selle tagasi täiendavaks uurimiseks. Euroopa prokurör võib ka ise anda juhtumi liikmesriigi pädevasse kohtusse.
3. Liikmesriigi pädevale kohtule esitav süüdistusakt peab sisaldama kohtumenetluses esitatavate tõendite loetelu.
4. Liikmesriigi *pädev kohus määratakse kindlaks järgmiste tähtsuse järjekorras esitatud* tingimuste alusel:

asjakohase kohtualluvuse ja määrab liikmesriigi **pädeva kohtu** järgmiste tingimuste alusel:

- a) kuriteo toimepaneku koht või mitme kuriteo korral enamiku kuritegude toimepaneku koht;
- b) süüdistatava alaline elukoht;
- c) tõendite asukoht;
- d) otseste ohvrite alaline elukoht.

5. Kui see on sissenõudmise, halduslike järelemeetmete või järelevalve eesmärgil vajalik, teavitab Euroopa prokurör süüdistusaktist riigi pädevaid ametiasutusi, huvitatud isikuid ja asjaomaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi.

- a) kuriteo toimepaneku koht või mitme kuriteo korral enamiku kuritegude toimepaneku koht;
- b) süüdistatava alaline elukoht;
- c) tõendite asukoht;
- d) otseste ohvrite alaline elukoht.

5. Kui see on sissenõudmise, halduslike järelemeetmete või järelevalve eesmärgil vajalik, teavitab Euroopa prokurör süüdistusaktist riigi pädevaid ametiasutusi, huvitatud isikuid ja asjaomaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi.

Artikkel 28

Muudatus 5

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa prokurör lõpetab juhtumi menetlemise, kui süüdistuse esitamine on võimatu järgmistel põhjustel:

- a) kahtlustatava surm;
- b) uurimisalune tegevus ei ole kuritegu;
- c) kahtlustatavale antakse amnestia või immunitet;
- d) süüdistus on vastavalt liikmesriigi õigusele aegunud;
- e) kahtlustatav on juba samade asjaolude põhjal liidus lõplikult õigeks või süüdi mõistetud või juhtumit on käsitletud artikli 29 kohaselt.

2. Euroopa prokurör võib juhtumi menetlemise lõpetada **järgmistel põhjustel**:

Muudatusettepanek

1. Euroopa prokurör lõpetab juhtumi menetlemise, kui süüdistuse esitamine on võimatu järgmistel põhjustel:

- a) kahtlustatava surm;
- b) uurimisalune tegevus ei ole kuritegu;
- c) kahtlustatavale antakse amnestia või immunitet;
- d) süüdistus on vastavalt liikmesriigi õigusele aegunud;
- e) kahtlustatav on juba samade asjaolude põhjal liidus lõplikult õigeks või süüdi mõistetud või juhtumit on käsitletud artikli 29 kohaselt;

f) Euroopa Prokuratuuri täieliku, põhjaliku ja proportsionaalse uurimise järel puuduvad asjakohased tõendid.

2. Euroopa prokurör võib juhtumi menetlemise lõpetada, **kui** asjaomane kuritegu on väike õigusrikkumine vastavalt direktiivi 2013/XX/EL (milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil)

rakendamiseks vastuvõetud liikmesriigi õigusele.

a) asjaomane kuritegu on väike õigusrikkumine vastavalt direktiivi 2013/XX/EL (milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil) rakendamiseks vastuvõetud liikmesriigi õigusele;

b) asjakohaste tõendite puudumine.

3. Euroopa Prokuratuur võib juhtumid, mille menetlemise ta on lõpetanud, saata edasi OLAFile või riigi pädevatele haldus- või õigusasutustele sissenõudmiseks, muude halduslike järelmeetmete rakendamiseks või järelevalve teostamiseks.

4. Kui uurimine algatati kannatanu esitatud teabe alusel, teavitab Euroopa Prokuratuur kannatanut juhtumi menetlemise lõpetamisest.

3. Euroopa Prokuratuur võib juhtumid, mille menetlemise ta on lõpetanud, saata edasi OLAFile või riigi pädevatele haldus- või õigusasutustele sissenõudmiseks, muude halduslike järelmeetmete rakendamiseks või järelevalve teostamiseks.

4. Kui uurimine algatati kannatanu esitatud teabe alusel, teavitab Euroopa Prokuratuur kannatanut juhtumi menetlemise lõpetamisest.

Artikkel 29

Muudatus 6

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Kui juhtumi menetlemist ei *lõpetata* ja kui *see on nõuetekohase õigusemõistmise huvides*, võib Euroopa Prokuratuur teha pärast seda, kui kahju on hüvitatud, kahtlustatavale ettepaneku maksta ühekordne trahv, mille tasumise järel lõpetatakse juhtumi menetlemine lõplikult (kokkulepe). Kui kahtlustatav ettepanekuga nõustub, maksab ta liidule ühekordse trahvi.

2. Euroopa Prokuratuur kontrollib kokkuleppega hõlmatud rahalise makse tasumist.

3. Kui kahtlustatav on kokkuleppega nõustunud ja trahvi ära maksnud, lõpetab Euroopa prokurör juhtumi menetlemise lõplikult ning teatab sellest ametlikult riigi

Muudatusettepanek

1. Kui juhtumi menetlemist ei *saa artikli 28 kohaselt lõpetada* ja kui *vangistus oleks ebaproportsionaalne ka juhul, kui tegevus kohtus täielikult tõendati*, võib Euroopa Prokuratuur teha pärast seda, kui kahju on hüvitatud, kahtlustatavale ettepaneku maksta ühekordne trahv, mille tasumise järel lõpetatakse juhtumi menetlemine lõplikult (kokkulepe). Kui kahtlustatav ettepanekuga nõustub, maksab ta liidule ühekordse trahvi.

2. Euroopa Prokuratuur kontrollib kokkuleppega hõlmatud rahalise makse tasumist.

3. Kui kahtlustatav on kokkuleppega nõustunud ja trahvi ära maksnud, lõpetab Euroopa prokurör juhtumi menetlemise lõplikult ning teatab sellest ametlikult riigi

pädevatele õiguskaitse- ja õigusasutustele ja asjaomastele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.

4. Juhtumi menetlemise lõpetamine, millele on osutatud lõikes 3, ei kuulu kohtuliku kontrolli alla.

pädevatele õiguskaitse- ja õigusasutustele ja asjaomastele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.

Artikkel 30

Muudatus 7

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa Prokuratuuri poolt juhtumit menetlevale kohtule esitatud tõendid tunnistatakse *kohtumenetluses* vastuvõetavaks *ilma hindamise või muu sarnase õigusliku toiminguta*, kui kohus leiab, et nende vastuvõetavaks tunnistamine ei *kahjusta* Euroopa Liidu põhiõiguste *harta artiklites 47 ja 48* sätestatud õiglase menetluse või kaitseõiguse põhimõtet, *isegi kui kohtu asukohaliikmesriigi õiguses on selliste tõendite kogumise või esitamise kohta sätestatud teistsugused eeskirjad*.

2. Juhul kui tõendid on tunnistatud vastuvõetavaks, ei tohi mõjutada liikmesriigi kohtu pädevust hinnata vabalt Euroopa Prokuratuuri poolt asjaomases menetluses esitatud tõendeid.

Muudatusettepanek

1. Euroopa Prokuratuuri poolt juhtumit menetlevale kohtule esitatud tõendid tunnistatakse vastuvõetavaks, kui kohus leiab, et nende vastuvõetavaks tunnistamine ei *kahjustaks* Euroopa Liidu põhiõiguste *harta*s sätestatud õiglase menetluse või kaitseõiguse põhimõtet *ega liikmesriikide kohustusi vastavalt ELi lepingu artiklile 6*.

2. Juhul kui tõendid on tunnistatud vastuvõetavaks, ei tohi mõjutada liikmesriigi kohtu pädevust hinnata vabalt Euroopa Prokuratuuri poolt asjaomases menetluses esitatud tõendeid.

Artikkel 33

Muudatus 8

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa Prokuratuuri menetluses osaleval kahtlustataval ja süüdistataval isikul on *vastavalt liikmesriigi õigusele* vaikimisõigus, kui tema käest küsitakse teo kohta, mille toimepanekus teda kahtlustatakse, ja teda tuleb teavitada, et ta ei ole kohustatud iseenda vastu tunnistama.

2. Kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole *liikmesriigi õiguse kohaselt* tõendatud.

Muudatusettepanek

1. Euroopa Prokuratuuri menetluses osaleval kahtlustataval ja süüdistataval isikul on vaikimisõigus, kui tema käest küsitakse teo kohta, mille toimepanekus teda kahtlustatakse, ja teda tuleb teavitada, et ta ei ole kohustatud iseenda vastu tunnistama.

2. Kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole tõendatud.

Artikkel 34

Muudatus 9

Ettepanek võtta vastu määrus

Igal isikul, keda kahtlustatakse või süüdistatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo toimepanekus, on **vastavalt liikmesriigi õigusele** õigus saada riigi ametiasutustelt täielikult või osaliselt tasuta õigusabi, kui tal ei ole piisavalt rahalisi vahendeid selle eest tasumiseks.

Muudatusettepanek

Igal isikul, keda kahtlustatakse või süüdistatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo toimepanekus, on õigus saada riigi ametiasutustelt täielikult või osaliselt tasuta õigusabi, kui tal ei ole piisavalt rahalisi vahendeid selle eest tasumiseks.

Artikkel 36

Muudatus 10

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa Prokuratuuri käsitatakse oma ülesannete täitmise raames menetlustoimingute tegemisel kohtuliku kontrolli eesmärgil riigi ametiasutusena.

2. Kui käesoleva määrusega nähakse ette liikmesriigi õigusnormide kohaldamine, ei käsitata selliseid õigusnorme ELi toimimise lepingu artikli 267 kohaldamisel liidu õigusnormidena.

Muudatusettepanek

Kohtuliku kontrolli eesmärgil **käsitatakse Euroopa Prokuratuuri oma süüdistuse esitamise ülesannete käigus tehtavate menetlustoimingute tegemisel pädevas asja menetlevas kohtus** riigi ametiasutusena. **Kõigi muude tegude või tegematajätmistega puhul käsitatakse Euroopa Prokuratuuri liidu asutusena.**

Artikkel 68

Muudatus 11

Ettepanek võtta vastu määrus

Euroopa Ombudsman uurib Euroopa Prokuratuuri **haldustegevust** vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.

Muudatusettepanek

Euroopa Ombudsman uurib Euroopa Prokuratuuri **tegevust seoses haldusomavoliga** vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.